

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020**

**Probă scrisă
Limba și literatura română**

Testul 38

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

Bunica Safta era văduvă de zece ani și împlinea în vara asta, la Sfântă-Maria-mare, șaptezeci și cinci. Toată viața ei a fost o femeie înaltă, uscățivă, iute în mișcări, neodihnită la lucru, pornită spre mânie repede, învolburată, dar îi trecea degrabă, se liniștea și izbucnea în râs.

Se mira toată lumea cum a putut rămâne așa de subțire și frumoasă, și acum, la bătrânețe, aducând în lume cinci copii: patru băieți și o fată. Altele [...] se îngrașă, se lăbărțează, se urâtesc, se încrețesc la obraji, de nu le mai cunoști, când le-ai știut de fete.

Ei, iată, Safta a rămas tot mlădioasă și subțire, atâta doar că nu mai este așa de înaltă ca odinioară. Dar dacă la arătare era tot Safta de mai demult, cobaltase totuși și ea în puteri, în cele care nu se văd pe dinafară. Începea să fie mai uitucă, greșea adeseori la numărât când trecea de zece, amesteca numele nepoților, îi lua pe unul drept altul, uita căruia i-a dat de mâncare și căruia nu. Dar poate și alta mai tânără în locul ei nu s-ar fi descurcat mai ușor între atâta puzderie de copii!

Pentru că bunica Safta nu avea în grija ei în zilele de vară, când oamenilor le crăpa măseaua de graba muncilor de pe câmp, numai pe cei trei copii din casă, ai feciorului său cel mai tânăr, ci și pe nepoții după ceilalți trei feciori și după fată, când copiii nu erau nici sugaci, nici destul de mari să iasă și ei la câmp, dacă nu să sape, cel puțin să ajute la fân, ori să aducă apă. Se nimerise ca ceilalți feciori și fete să nu aibă niciun bătrân la casă în grija căruia să lase copiii.

Și cum bunica Safta rămăsese la casa ei, cu feciorul cel mic, cu Ion, și cum gospodăria lor era aici aproape de capul uliței, le venea la îndemână celorlalți să-i lase ei copiii când mergeau la lucru și să-i ia când se întorceau seara.

Așa că în vremea cât se scurgea lumea pe uliță în sus, se deschidea mereu portița, și când unul când altul dintre copiii bătrânei își lăsau odraslele în curtea cea largă, strigând-o:

— I-am adus și eu, mamă!

— Văd că i-ai adus! Da' le-ai pus în traistă?

— Pus, cum să nu!

— Să le fi pus destul, că pe ăștia cu greu îi sature. O să-mi mănânce și urechile.

Omul pleca grăbit, iar bunica Safta scotea traista de după grumazul copilului și cerceta ce merinde le-au pus părinții. Apoi lega iar trăistuța, o ducea în casă, în camera largă care dădea spre uliță, și o pune pe masă.

În vreme de-o jumătate de ceas cinci trăistuțe se înșirau pe masă. Bătrâna le pune în rând, una după alta, cum veneau copiii, să știe care a cui este, pentru că trăistuțele tare semănau una cu alta. În unele erau merinde mai multe, în altele mai puține, după numărul nepoților.

Dar câți erau? [...] Cum să-i mai numeri? Iar dacă încerca să facă adunarea în cap, știind câți nepoți i-a lepădat în curte fiecare fecior și fată, se încurca și mai rău: socoteala în cap nu mai mergea deloc. Numărătoarea se mai îngreua și altfel. De pe ulița asta, din vecini, mai erau trei-patru femei necăjite care nu aveau cu cine-și lăsa copiii acasă și, la rugămintea lor, bunica Safta îi lua sub ocrotirea ei și pe aceștia. După ce îi dădeau de câteva ori copiii în seamă, alte dăți, când erau grăbiți, își băgau copiii în curte și își vedeau de drum, așa că bătrâna se mai trezea cu un rând de copii în ogradă. Nu mai știa dacă sunt dintre nepoții ei ori sunt copiii vecinilor, și se dumerea numai când le vedea și le lua trăistuțele cu merinde de după grumaz și le pune într-alt rând pe masa cea mare din camera dinainte.

Ion Agârbiceanu, *Bunica Safta*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *mereu*, *cerceta*. **4 puncte**
2. Menționează rolul semnului întrebării din enunțul: *Dar câți erau?* **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: *trăistuțele tare semănau una cu alta; îi trecea degrabă*. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin triftong din secvențele: *nu aveau cu cine-și lăsa copiii acasă și, la rugămintea lor, bunica Safta îi lua sub ocrotirea ei și pe aceștia; După ce îi dădeau de câteva ori copiii în seamă, alte dăți, când erau grăbiți, își băgau copiii în curte și își vedeau de drum*. **4 puncte**
5. Numește două moduri de expunere identificate în textul dat. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, motivul pentru care bătrâna are mare grijă când pune trăistuțele nepoților în cui. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să o caracterizezi pe bunica Safta, personajul principal din textul dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale personajului dat, prin valorificarea textului dat;
- să illustrezi două modalități de caracterizare a personajului ales, prin câte o secvență comentată;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Paris, 10 ianuarie. „Gabrielle (Coco) Chanel, una dintre cele mai mari creatoare de modă ale secolului al XX-lea, a murit aseară în apartamentul său de la Hotelul Ritz, la vârsta de 87 de ani”, titra ziarul „The New York Times”, în 1971. [...]

În ciuda aparențelor, Coco nu a respirat aerul rarefiat al înaltei societăți. Potrivit biografiilor săi, Gabrielle (Coco) Chanel s-a născut în 1883, la Saumur. Însă creatoarea a susținut întotdeauna că a văzut lumina zilei zece ani mai târziu, în 1893, la Auvergne. La numai șase ani, Gabrielle își pierde mama. Tatăl rămâne cu cinci copii pe care îi abandonează curând în grija rudelor. Fetița află încă din copilărie că în viață trebuie să se descurce singură. Simplitatea vestimentației călugărițelor din orfelinatul unde soarta o aruncă până la urmă e decisivă pentru viitoarea creatoare care va rămâne fidelă crezului de a crea haine comode și elegante.

Gabrielle devine Coco în timpul unei scurte cariere de cântăreață de cabaret, între 1905 și 1908. [...] În 1912, îl întâlnește pe Arthur „Boy” Capel care o ajută să-și deschidă un magazin de haine la Paris. Adevărata lovitură vine însă la sfârșitul anilor 1920, în timpul Marii Crize, când, tot cu ajutorul lui Capel, deschide primul său butic celebru, pe 31 Rue Cambon. Curând, ea se extinde și la Deauville și Biarritz.

Din 1912 și până în 1920, Gabrielle „Coco” Chanel a urcat podiumul designerilor parizieni treaptă cu treaptă. Stilul său vestimentar relaxat, cu rochii și costume simple, ciorapi de damă, bijuterii, parfumuri și textile cucerește încet-încet piața. Coco Chanel devine prima creatoare care introduce jerseyul în lumea modei.

Daniela Șerb, *Coco Chanel, femeia care a coborât moda în stradă*, www.historia.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - anul în care Coco Chanel și-a deschis primul magazin de haine în Paris;
 - o caracteristică a stilului său vestimentar. **4 puncte**
2. Scrie numele autoarei și sursa din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
3. Menționează felul și cazul pronomelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *care va rămâne fidelă crezului de a crea haine comode și elegante.* **4 puncte**
5. Transcrie, din fraza următoare, propozițiile subordonate, precizând felul acestora: *Fetița află încă din copilărie că în viață trebuie să se descurce singură.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin adverbul relativ *când*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută într-un magazin de haine. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).